

PÖYTÄKIRJA

Valtakunnallisen Lanu-neuvoston järjestäytymiskokous

Aika: pe 21.8.2020 klo 9.30

Paikka: Seinäjoen kaupunginkirjasto, Jaaksi sali, Koulukatu 21, Seinäjoki

Läsnä Seinäjoella:

Mervi Heikkilä, Seinäjoen erityistehtävä

Pirjo Humalainen, Seinäjoen erityistehtävä

Lena Sångfors, Seinäjoen erityistehtävä

Anna-Maija Koskimies, Seinäjoen erityistehtävä

Kati Koivisto, Lapuan kaupunginkirjasto

Anna Hokkanen, Ulvilan kaupunginkirjasto

Catharina Latvala, Porvoon kaupunginkirjasto

Noora Oluikpe, Tammelan kunnankirjasto

Läsnä etänä:

Minna Rimpilä, Helsingin kaupunginkirjasto

Niina Salmenkangas, Tampereen kaupunginkirjasto

Hanna-Leena Majuri-Jantunen, Jyväskylä kaupunginkirjasto

Sari Seitajärvi, Haapaveden kaupunginkirjasto

Laura P. Similä, Oulun kaupunginkirjasto

Minna Rinta-Valkama, Vaasan kaupunginkirjasto

Sanna Haakana, Rovaniemen kaupunginkirjasto

Suvi Seppälä, Sallan kunnankirjasto

Leena Pylkkö, Turun kaupunginkirjasto

Sonja Belinskij, Järvenpään kaupunginkirjasto

Camilla Koskinen, Joensuun kaupunginkirjasto

Anna Heikkinen, Nurmeksien kaupunginkirjasto

Tiina S.Kauppinen, Kuopion kaupunginkirjasto

Mari Karvonen, Mikkelin kaupunginkirjasto

Jenna Salo, Lahden kaupunginkirjasto

1. Kokouksen avaus

Kokouksen avaa koollekutsuja, kehityspäällikkö Mervi Heikkilä

2. Kokouksen koollekutsuminen ja kokoonpano

Kokous on kutsuttu koolle sähköpostilla 1.7.2020. Kutsuttuja ovat Helsingin kaupunginkirjaston edustaja, AKE-kirjastojen edustajat sekä yksi edustaja kultakin AKE-alueelta. AKE-kirjastot ovat valinneet alueiltaan edustajat ja heille varajäsenet vuosiksi 2020-2022. Kokoukseen voi osallistua myös etäyhteydellä.

Päätös: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi

3. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja

Ehdotus: Kokouksen puheenjohtajana toimii Mervi Heikkilä

Päätös: Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Mervi Heikkilä

4. Kokouksen sihteerin valinta

Ehdotetaan sihteeriksi koordinaattori Pirjo Humalaista

Päätös: Kokouksen sihteeriksi valittiin Pirjo Humalainen

5. Esityslistan hyväksyminen

Päätös: Hyväksyttiin esityslista.

6. Päätetään neuvoston kokousten pöytäkirjojen tarkastamisesta sekä ääntenlaskennasta.

Valitaan pöytäkirjan tarkastajat, mikäli päädytään kyseiseen tarkastustapaan. Toinen vaihtoehto on tarkastaa pöytäkirja seuraavassa neuvoston kokouksessa.

Ehdotetaan, että pöytäkirjan tarkastajat toimivat myös ääntenlaskijoina.

Päätös: Pöytäkirjan tarkastajiksi ja ääntenlaskijoiksi valittiin Anna Hokkanen ja Sanna Haakana

7. Lanu-neuvoston säännöt

Lanu-neuvosto kokoontuu nyt virallisesti ensimmäistä kertaa. Yhteyttä pidetty aikaisemmin facebookin, sähköpostin ja Microsoft Teamsin välityksellä.

Lanu-neuvoston perustaminen liittyy Seinäjoen kaupunginkirjaston Opetus- ja kulttuuriministeriöltä saamaan erityistehtävään ja on mainittu OKM:n toimeksiannossa seuraavasti:

Lasten ja nuorten lukemista edistävän yleisten kirjastojen valtakunnallisen toimijaverkoston luominen ja johtaminen sekä verkoston yhteistoiminnan aktiivinen kehittäminen.

Jotta neuvosto voisi toimia, se tarvitsee säännöt. Sääntöjen on syytä olla sellaiset, että toisaalta toiminnalla on tietyt raamit ja sitä kautta jäsenillä yhteinen ymmärrys toiminnan tavoitteista, mutta toisaalta ne myös joustavat tilanteiden ja muuttuvien toimintaympäristöjen myötä. Eli eivät ole liian yksityiskohtaiset.

Ehdotus säännöiksi

Lanu-neuvosto on Suomen yleisten kirjastojen valtakunnallinen asiantuntijaverkosto, joka keskittyy lasten ja nuorten lukemisen ja lukutaidon edistämiseen liittyviin kysymyksiin.

Lanu-neuvoston tehtävänä on

- edistää yleisten kirjastojen yhteistyötä lasten ja nuorten lukemisen ja lukutaidon edistämiseen liittyvissä asioissa
- pyrkiä parantamaan yleisten kirjastojen edellytyksiä tehdä menestyksekkäästi tätä työtä
- edistää yhteistyötä asiaan liittyvien keskeisten sidosryhmien kanssa
- ideoida ja tehdä aloitteita sekä esityksiä lasten ja nuorten lukemisen ja lukutaidon edistämiseksi
- antaa asiantuntijatukea Seinäjoen kaupunginkirjastolle erityistehtävää koskevissa asioissa
- tehdä lasten ja nuortenkirjastotyötä ja sen vaikuttavuutta näkyväksi

Tehtäviensä hoitamiseksi neuvosto:

- tekee aloitteita, lausuntoja ja esityksiä sekä teettää resurssien puitteissa selvityksiä

- tekee esityksiä yhteisten hankkeiden hakemisesta
- perustaa työryhmiä

Neuvoston kokoonpano, työskentelytavat ja päätöksenteko

Neuvostossa on pysyvä jäsenyys alueellista kehittämistehtävää hoitavilla kirjastoilla, sekä valtakunnallista kehittämistehtävää hoitavalla kirjastolla (Helsingin kaupunginkirjasto). Lisäksi kultakin AKE-alueelta valitaan yksi edustaja kolmeksi vuodeksi.

Neuvostossa ovat äänivaltaisina jäseninä myös Seinäjoen kaupunginkirjaston erityistehtävää hoitavat työntekijät (maks 4). Neuvoston puheenjohtajana/koollekutsujana ja sihteerinä toimivat Seinäjoen kaupunginkirjaston erityistehtävää hoitavat työntekijät. Ruotsinkielinen BU-gruppen on neuvostossa edustettuna ruotsinkielisten työntekijöiden myötä.

Neuvosto kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Mikäli neuvoston jäsen on estynyt osallistumaan kokoukseen, hän ilmoittaa siitä itse henkilökohtaiselle varajäsenelleen sekä sihteerille. Neuvoston kokouksiin voidaan kutsua asiantuntijoita.

Neuvosto on päätösvaltainen kun vähintään puolet sen jäsenistä on läsnä kokouksessa. Neuvoston päätökseksi tai kannanotoksi tulee se kanta, johon vähintään puolet kokouksessa läsnä olevista edustajista yhtyy.

Päätös: Lanu-neuvoston säännöt hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti

8. Päätetään neuvoston työskentelystä ja toimintatavoista kuluvalle kaudella v. 2020-2022

Neuvosto kokoontuu yhdessä päätettyjen sääntöjen mukaan. Seuraavan kokouksen paikasta ja ajankohdasta on syytä sopia ajoissa, mielellään jo edellisessä kokouksessa. Tavoite on, että vuoden toinen kokous olisi laajennetulla kokoonpanolla, johon kutsutaan mukaan mahdollisimman laajasti asiantuntijoita ja yhteistyökumppaneita lasten ja nuorten lukemiseen liittyen.

Kokousjärjestelyjen vuoksi edustajien on syytä ilmoittaa sihteerille viimeistään viisi päivää ennen kokousta, osallistuvatko he paikan päällä vai etäyhteydellä, sekä mahdollisesta esteestä.

Kaikki jäsenet voivat ehdottaa neuvoston listalle käsiteltäviä asioita ottamalla yhteyttä sihteeriiin tai puheenjohtajaan. Myös kokouksen kohdassa "muut asiat" niitä voi esittää.

Päätös: Hyväksyttiin ehdotuksen mukaisesti

9. Neuvoston jäsenten ajatuksia ja ideoita neuvoston toimintaan liittyen

Keskustelu oli vilkasta ja hedelmällistä. Keskustelua herätti lähinnä erten tehtäväkenttä, ei niinkään lanu-neuvoston toiminta. Esille nousivat mm. tiedotus, lukukampanjat ja lukudiplomit, alueellisesti toimivat lanu-neuvostot ja niiden toiminta vrt. erten lanu-neuvoston toiminta, nuortenkirjastotyön statuksen nostaminen, nuorten mukaan ottaminen toiminnan

suunnitteluun ja toteutukseen sekä sisällön tuotantoon. Miten saadaan nuoret koukuttumaan kirjaston toiminnasta (Demin chat ja tiktok-sovellukset).

Päätös: Erte jatkaa viestintää monikanavaisesti ja suunnaten toimintansa valtakunnallisesti ammatillisesti lanu-työtä tekeville, kuten jo OKM:n ertheä velvoittaa. On selvitetävä jatkossa onko myös AKE-kirjastot kanava, joka keskitetysti jakaa tietoa alueelleen erten toiminnasta.

Lisäksi on selvitetävä olemassa olevat aukot ja toiminta suunnattava siten, että se hyödyntää kaikkia alalla toimivia henkilöitä. Tavoitteena antaa tukea varsinkin aloittelevalle lanulaiselle ja nostaa tärkeää työtä näkyväksi (pienin askelin) valtakunnan tasolla ja päättäjille. Pyritään välttämään liiallisen informaatioähkyn syntymistä valitsemalla ja rajaamalla toiminta ja kanavat.

Ensi vuodelle suunnitellaan kaksi valtakunnallista lukukampanjaa, sekä lapsille ja nuorille omat. Suunnittelussa hyödynnetään yhteistyötä nuorten ja koulujen kanssa, mietitään mikä alusta ja sovellus olisi se, jolla päästään sisälle nuorten maailmaan. Lisäksi suunnitellaan toteutettavaksi jokin valtakunnallinen nuorten "esikuvakampanja". Todettiin myös, että pelkät kampanjat eivät ole riittäviä, vaan halutaan toiminnalle jatkuvuutta.

10. Ajankohtaista

- vallitsevan korona-tilanteen vuoksi Lukulystit seminaari 25.-26.11.2020 siirretään vuodelle 2021
- 25.-26.11.2020 toteutetaan webinaari, päivä ruotsiksi ja päivä suomeksi, eri sisällöt, tiedotetaan lähempänä. Webinaari toteutetaan Kirjastokaistan kanssa, joten aineisto jää myöhemminkin katsottavaksi
- laajennettu lanu-neuvosto 24.11.2020 siirretään keväälle 2021
- toiminta vuonna 2021: lukukampanjat lapsille ja nuorille, kirjaston ja varhaiskasvatuksen välinen yhteistyösopimus (työryhmä perustetaan myöhemmin)

11. Kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösopimuksen käsittely pienryhmissä

- yhteistyösuunnitelmaan pyydetty neuvoston jäseniltä kommentteja 30.6. mennessä
 - kommentit saatu Oulusta, Tampereelta, Vaasasta, Nurmekselta ja Lahdesta
- Lanu-neuvosto etäpalaveri pidettiin teamsissä pe 12.6., klo 12-15, aiheena valtakunnallinen kirjaston ja koulun yhteistyösopimus. Muistio ja palaverissa yhdessä työstetty suunnitelma nähtävillä
https://teams.microsoft.com/_?tenantId=0d472830-3093-4f90-90aa-bfb7e878d7f2#/my/file-recent
- Äidinkielenopettajain liiton kommentit yhteistyösopimuksesta saatu 4.6.
- Suomen luokanopettajat ry:n kommentit yhteistyösopimuksesta saatu 30.6.

-> näissä myönteisiä ajatuksia sopimuksen tarpeen suhteen, ei mitään konkreettisia ehdotuksia

- BU-gruppen on kokoontunut saman aiheen ympärille teamsissä (muistio teamsissä) 11.6. ja lisäksi kommentteja on saatu Vaasasta, Hangosta ja Närpiöstä
- nyt käsitellään versiota, joka muodostettu saatujen kommenttien ja 11.6/12.6 pidettyjen palaverin pohjalta
- Varsojen kommentit saatu 2.7.2020

Yhteistyösopimus saatiin käsiteltyä loppuun. Pirjo kirjoittaa asiakirjan vielä puhtaaksi ja laittaa neuvostolle nähtäväksi. Sopimus lähtee sen jälkeen kommenttikierrokselle mm. Kuntaliittoon. Lopullisen version on tarkoitus olla valmis julkaistavaksi marraskuun lopussa.

12. Muut asiat

Kuultiin palautetta kesän Aarrejahti-lukukampanjasta. Korona varjosti myös Aarrejahdin käyttöönottoa ja suosiota lukijoiden keskuudessa. Aarrejahti-materiaalit pysyvät materiaalipankissa (www.kirjastot.fi/lanu) ja ovat kaikkien kirjastojen käytettävissä niin halutessaan.

Kuopion kirjastossa ollut käytössä tänä vuonna Sylvin pelimuotoinen mobiililukuhaaste. Seppo-toteutus, josta voitaisiin ottaa mallia myös valtakunnallisiin tuleviin lukuhaasteisiin/lukukampanjoihin.

13. Seuraavasta kokouksesta päättäminen

Päätös: Seuraava kokous pidetään etänä 8.12.2020 klo 13-15

14. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 15.00

Mervi Heikkilä

Pirjo Humalainen

puheenjohtaja

sihteeri

Pöytäkirjan tarkastajat

Anna Hokkanen

Sanna Haakana